

Interview med Jacob Kobber Petersen, medstifter af Maneno Aps (Maneno er en læse-app for børn)

Hvad er de største udfordringer, når det gælder børn og unges lystlæsning og læsekultur i dag?

Det helt store spørgsmål er, hvordan vi sikrer, at børn fortsat synes, at bøger er et godt og underholdende medie, der giver dem gode oplevelser. Det er der mange børn, der ikke synes i dag. Det er en kæmpe udfordring. Jeg ser også en udfordring i at klæde forældre på, sådan at de kan animere deres børn til at læse for sjov. For mange forældre befinder læsningen sig i en gråzone. Er det skolens ansvar? Er det forældrenes ansvar? Vi ved, at især de yngste børn er meget afhængige af inspiration og hjælp fra voksne omkring dem i forhold til læsning, og derfor er det så vigtigt, at også forældrene bliver engageret i deres børns læserejse. Det giver mere sig selv, når forældre skal køre deres børn til en fodboldkamp. Det er meget nemmere at gå til, for der er det klart for forældrene, hvad der forventes af dem – og de er i mange hjem den primære driver til at få børnene afsted. Læsning som aktivitet er kompleks. Er det underholdning? Er det læring? Er det tidsfordriv? Er det lektier? Det kan sagtens være det hele, men i praksis betragter mange børn udelukkende læsning som lektier. Det gør opgaven vanskelig for forældre, der gerne vil tage noget af det strengt pligtbetonede ud af læsning og tilføje den flere elementer af leg og frivillighed.

Hvilke potentialer ser du i børn og unges læsning i dag og i fremtiden?

Jeg beskæftiger mig med digital læsning, og her er en række potentialer, som vi kun lige er gået i gang med at udforske. Med usability-tilgangen og nudging kan vi gøre det langt mere intuitivt og nemt at læse for det enkelte barn. Vi kan bruge data og algoritmer, sådan at børn hver dag får læsestof, der rammer balancen mellem at være nemt nok og samtidig udfordrende. Vi kan sørge for, at vi hele tiden følger deres læseudvikling tæt og dermed har meget større sandsynlighed for at præsentere dem for bøger, som de virkelig har lyst til at læse – og får læst. Læsning kan også kædes sammen med gamification i det digitale univers. Her tænker jeg ikke kun på konkurrenceelementer og at der er nogle regler, som man skal følge for at vinde. Der kan også ligge andre former for legende elementer i teknologien. Et eksempel fra de voksnes verden er MobilePay, hvor man swiper til højre, når man overfører penge. Der kommer en lyd og en jingle, som giver en særlig form for tilfredsstillelse. Det er ikke taktilt i traditionel forstand, men det er sjovt. Det udløser endorfiner. Læsningen kræver altid forståelsesmæssige forudsætninger. Der er altid flere lag i tekster. Ved at bruge hyperlinks til f.eks. Wikipedia undervejs i tekster kan vi sikre, at børnene hurtigt kan få den viden, der hjælper læsningen på vej. De behøver ikke at gå i stå, men kan hurtigt få den viden, der skal til. De digitale muligheder for at skabe forforståelse har vi kun udnyttet i ringe grad indtil videre, ligesom vi heller ikke har udforsket fx 3D eller VR/AR animerede illustrationer i digitale tekster til børn.

Hvad skal der til, hvis en national læsestrategi for børn og unge skal bære frugt?

Vellykkede strategier har en klar og letforståelig vision, som alle kan se, at de kan bidrage konkret til. Den har relevans for alle parter. Vi skal være opmærksomme på det skisma, der kan opstå, når man laver en national strategi eller oplysningskampagne. Det er tit meget individuelt, hvad der skal til for at nå målet. Hvis vi bliver alt for håndfaste i meldingerne (børn skal læse minimum 15 minutter hver dag), så risikerer vi at miste blikket for kompleksiteten og hvad, der i praksis virker bedst for den enkelte. Børn, forældre, familier og skoler er forskellige. Jeg mener, at strategien skal sætte fokus på, at læsning på forskellige platforme og i forskellige formater, for eksempel også tegneserier, kan modvirke tendensen til ensidighed i børns medieforbrug, hvor de samme ti Youtubere løber med det meste af opmærksomheden. Kuratering og alsidighed er nøgleord. For

mig er det også en mærkesag, at vi udforsker den digitale læsning, for vi er stadig på kravlegårdsstadiet. Det har taget lang tid at modne de digitale læseteknologier. Nu må vi snart være der hvor vi i større grad tør satse på også indfri noget af det teknologiske potentiale, så e-bøger ikke skal fastholdes, som noget der i vide kredse anskues, som noget der kun må/kan bruges undtagelsesvis – fordi det at læse digitalt står i modsætning til at læse en fysisk bog.